

Poziom recyklingu i zbierania odpadów opakowaniowych oraz poziom recyklatu wymagane do osiągnięcia przez przedsiębiorcę wprowadzającego produkty w opakowaniach

Obowiązek recyklingu odpadów opakowaniowych

Od 1 stycznia 2022 r. przepisy nie zobowiązują już przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach do uzyskiwania wymaganego poziomu odzysku odpadów opakowaniowych. Nadal jednak obowiązują ich te dotyczące recyklingu.

Wprowadzający na teren kraju produkty w opakowaniach jest obowiązany **do 31 grudnia każdego roku** osiągnąć określony w przepisach prawnych poziom recyklingu **odpadów opakowaniowych oddzielnie dla każdego rodzaju opakowań** takiego samego rodzaju jak opakowania, w których wprowadził produkty w opakowaniach, a także poziomu recyklingu dla wszystkich opakowań razem. Obowiązek ten wynika z [ustawy](#) z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych osiągnięty w danym roku kalendarzowym stanowi wyrażona w procentach wartość ilorazu masy odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi w tym roku oraz masy opakowań wprowadzonych do obrotu w poprzednim roku kalendarzowym.

Wprowadzający produkty w opakowaniach, który w poprzednim roku kalendarzowym nie wprowadzał do obrotu produktów w opakowaniach danego rodzaju, oblicza poziom recyklingu odpadów opakowaniowych za dany rok w stosunku do masy opakowań wprowadzonych do obrotu w tym roku.

Wprowadzający produkty w opakowaniach może **obowiązki recyklingu** wykonywać **samodzielnie** lub:

- ✓ przez przystąpienie do **porozumienia*** – w przypadku wprowadzania produktów w opakowaniach **wielomateriałowych** lub **środków niebezpiecznych** w opakowaniach, wymagany poziom recyklingu jest co najmniej w wysokości określonej w rozporządzeniu ([Dz. U. z 2018 r. poz. 2310](#));
- ✓ za pośrednictwem **organizacji odzysku opakowań** – w pozostałych przypadkach, wymagany poziom recyklingu jest co najmniej w wysokości określonej na poszczególne lata od 2022 r. do 2029 r. w rozporządzeniu: [Dz. U. z 2021 r. poz. 2375](#), a od 2030 r. – w załączniku nr 1 do ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

*) porozumienie z marszałkiem województwa zawierane jest przez organizację samorządu gospodarczego reprezentującą grupę przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach wielomateriałowych albo środki niebezpieczne w opakowaniach, w tym środki ochrony roślin, w zakresie utworzenia i utrzymania systemu zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów opakowaniowych powstałych z tych opakowań

Gdy wprowadzający **samodzielnie** wykonuje obowiązek recyklingu odpadów opakowaniowych po środkach niebezpiecznych lub opakowań wielomateriałowych, musi zapewnić poziom recyklingu co najmniej w wysokości określonej w rozporządzeniu ([Dz. U. z 2018 r. poz. 2310](#)).

W przypadku pozostałych opakowań może wykonywać obowiązek **samodzielnie**, jeżeli poddaje recyklingowi:

- ✓ wyłącznie odpady opakowaniowe wytworzone przez siebie lub
- ✓ odpady opakowaniowe zebrane od innych posiadaczy odpadów, takiego samego rodzaju i w takiej samej masie (więc wymagany jest poziom recyklingu **100%**) jak odpady opakowaniowe powstałe z wprowadzonych przez niego do obrotu produktów w opakowaniach.

Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych w danym roku kalendarzowym obliczany jest wzorem, w którym: **masa odpadów opakowaniowych** (poddanych recyklingowi w tym roku) jest **dzielona** przez **masę wprowadzonych do obrotu opakowań** (w poprzednim roku kalendarzowym, albo w danym roku, gdy w poprzednim nie wprowadzał).

Podstawą tych obliczeń jest masa wprowadzonych do obrotu opakowań, w których po raz pierwszy zostały produkty wprowadzone na teren kraju. W związku z tym w przypadku opakowań wielokrotnego użytku (np. palet) tylko takie opakowania należy zaliczyć do podstawy do obliczenia poziomu recyklingu odpadów opakowaniowych.

Czemu ma to służyć?

Ujęcie opakowań wielokrotnego użytku jako wprowadzonych do obrotu tylko w momencie ich pierwszego wprowadzenia ma być zachętą dla przedsiębiorców do stosowania tych opakowań. Przedsiębiorca używając kolejny raz tego samego opakowania do sprzedaży produktów nie będzie go kolejny raz zaliczał do masy opakowań wprowadzonych do obrotu. Dzięki temu opakowanie nie jest już obciążane kosztami jego recyklingu.

Rozliczanie poziomów recyklingu

Zapewnienie poziomów recyklingu rozliczane jest dostępnymi na rynku odpadami opakowaniowymi tego samego rodzaju jak opakowania wprowadzone do obrotu z produktami, ponieważ ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi nie narzuca konieczności rozliczenia ustawowych obowiązków odpadami powstałymi z opakowań wprowadzonych przez danego przedsiębiorcę. Rozliczenie to następuje przez poddanie recyklingowi jakichkolwiek odpadów opakowaniowych wyprodukowanych z takiego samego rodzaju materiału, co opakowania wprowadzone z produktami.

Do rozliczenia uzyskanych poziomów recyklingu przedsiębiorca wprowadzający produkty w opakowaniach wykorzystuje uzyskane dokumenty:

- ✓ DPR – dokument potwierdzający recykling odpadów opakowaniowych, w tym określający masę tych odpadów i sposób ich recyklingu, lub
- ✓ EDPR – dokument potwierdzający odpowiednio eksport odpadów opakowaniowych albo wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych w celu poddania ich recyklingowi, w tym określający masę tych odpadów.

Do końca 2024 r. należy stosować wzory tych dokumentów określone w rozporządzeniach: [Dz. U. z 2018 r. poz. 1809](#) i [Dz. U. z 2018 r. poz. 1803](#). Natomiast od 1.01.2025 r. dokumenty DPR i EDPR będą sporządzane i udostępniane poprzez [BDO](#) w terminie 7 dni od złożenia wniosku również poprzez BDO.

Przykład

Przedsiębiorca wprowadzający do obrotu produkty na drewnianych paletach nie musi osiągnąć wymaganych poziomów recyklingu przez zagospodarowanie odpadów powstałych z tych samych palet. Może je osiągnąć za pomocą innych zużytych drewnianych palet lub innych odpadów opakowaniowych z drewna.

Analogicznie – palety wprowadzone przez tego przedsiębiorcę, gdy staną się odpadami po ich wielokrotnym użyciu, zostaną zebrane i rozliczone przez innego przedsiębiorcę, który w tym czasie wprowadzi do obrotu swoje produkty na nowych paletach.

Osiągnięte poziomy recyklingu a opakowania wielokrotnego użytku

Czy przy obliczaniu uzyskanych poziomów recyklingu można uwzględnić użyte powtórnie opakowania wielokrotnego użytku?

Przy obliczaniu osiągniętych poziomów można uwzględnić wyłącznie odpady opakowaniowe poddane recyklingowi, który zalicza się procesów odzysku R2–R9 wymienionych w załączniku nr 1 do [ustawy](#) z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Za to samego ponownego użycia opakowań wielokrotnego użycia nie uwzględnia się przy obliczaniu uzyskanych poziomów, ponieważ ponowne użycie nie jest działaniem prowadzonym na odpadach. Zaliczenie ponownego użycia opakowań wielokrotnego użytku do obliczania poziomów recyklingu, gdy opakowania te jeszcze nie stały się odpadami, spowodowałoby wielokrotne uwzględnienie tych samych opakowań.

[Ustawa](#) z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw zniósła od 2022 r. obowiązek osiągnięcia wymaganego poziomu odzysku opakowań razem. Nie są więc już potrzebne dokumenty potwierdzające odzysk (DPO, EDPO). Ponadto ustawa ta dodała ust. 4–9 do art. 21 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi w brzmieniu:

„4. Do osiągniętego poziomu recyklingu odpadów opakowaniowych z drewna można zaliczyć masę odpadów opakowaniowych z drewna przygotowanych do ponownego użycia w procesach odzysku R3 lub R12 wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

5. Masę odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi oblicza się jako masę opakowań, które stały się odpadami i które – po wykonaniu niezbędnych czynności kontrolnych, sortowania i innych czynności wstępnych mających na celu usunięcie z nich odpadów, które nie są przedmiotem dalszego recyklingu opakowań – są przekazywane do recyklingu, w ramach którego odpady są faktycznie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje.

6. Masa odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji poddawanych obróbce tlenowej lub beztlenowej może zostać uznana za masę odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi, jeżeli w tych procesach powstaje kompost, materiał pofermentacyjny lub inny materiał wyjściowy, których masa odpowiada, zgodnie z charakterystyką użytego procesu biodegradacji, masie poddanej recyklingowi, i mają one zostać wykorzystane jako produkt, materiał lub substancja z recyklingu. Jeżeli uzyskany materiał wyjściowy jest wykorzystywany na powierzchni ziemi, zalicza się go do poddanego recyklingowi wyłącznie wtedy, gdy takie wykorzystanie przynosi korzyści rolnictwu lub prowadzi do poprawy stanu środowiska, w szczególności przez rekultywację.

7. Masa odpadów opakowaniowych, które utraciły status odpadów w wyniku działań wstępnych prowadzonych przed dalszym przetwarzaniem, może zostać uznana za poddaną recyklingowi, pod warunkiem że materiały powstałe z tych odpadów są przeznaczone do późniejszego powtórnego przetworzenia na produkty, materiały lub substancje używane zarówno do celów pierwotnych, jak i innych celów.

8. Do osiągniętego poziomu recyklingu odpadów opakowaniowych nie zalicza się masy odpadów opakowaniowych, które utraciły status odpadów, a które mają zostać użyte jako paliwa lub inne środki wytwarzania energii, spalane, użyte do prac ziemnych lub składowane.

9. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki zaliczania masy odpadów opakowaniowych do poddanych recyklingowi, kierując się koniecznością zapewnienia jednolitego sposobu obliczania osiągniętych poziomów recyklingu odpadów opakowaniowych oraz przepisami przyjętymi w tym zakresie przez Komisję Europejską.”

Takie rozporządzenie zostało ogłoszone w [Dz. U. z 2021 r. poz. 2365](#) i obowiązuje od 1.01.2022 r.

Wyjaśnienie oznaczeń przywołanych powyżej procesów odzysku wg załącznika nr 1 do ustawy o odpadach

Symbol	Proces odzysku
R2	Odzysk/regeneracja rozpuszczalników
R3	Recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) (**)
R4	Recykling lub odzysk metali i związków metali (***)
R5	Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych (****)
R6	Regeneracja kwasów lub zasad
R7	Odzysk składników stosowanych do redukcji zanieczyszczeń
R8	Odzysk składników z katalizatorów
R9	Powtórna rafinacja oleju lub inne sposoby ponownego użycia olejów
R12	Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11 (****)

(**) W tym przygotowanie do ponownego użycia, zgazowanie i piroliza z wykorzystaniem tych składników jako odczynników chemicznych oraz odzysk materiałów organicznych polegający na pracach ziemnych.

(***) W tym przygotowanie do ponownego użycia.

(****) W tym przygotowanie do ponownego użycia, recykling nieorganicznych materiałów budowlanych, odzysk materiałów nieorganicznych polegający na pracach ziemnych i usuwanie substancji powodujących ryzyko z wydobytych mas gleby i ziemi prowadzące do ich odzysku.

(*****) Jeżeli nie istnieje inny właściwy kod R, może to obejmować procesy wstępne poprzedzające przetwarzanie wstępne odpadów, jak np. demontaż, sortowanie, kruszenie, zagęszczanie, granulację, suszenie, rozdrabnianie, kondycjonowanie, przepakowywanie, separację, tworzenie mieszanek lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11.

Obowiązek zbierania odpadów opakowaniowych oraz wykorzystania recyklatu

Przedsiębiorca wprowadzający napoje w butelkach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do 3 litrów ma dodatkowe obowiązki.

Oprócz dotychczasowych obowiązków dotyczących m.in. rozliczania osiągnięcia wymaganego poziomu recyklingu odpadów opakowaniowych, powinien m.in. dodatkowo:

- od 24 maja 2023 r. prowadzić papierowo lub elektronicznie **ewidencję** informacji (z podziałem na butelki, których głównym składnikiem jest politereftalan etylenu tj. PET, oraz pozostałe butelki) dotyczących:
 - ✓ masy butelek, w których wprowadził do obrotu napoje w danym roku kalendarzowym,
 - ✓ udziału wagowego tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu w tych butelkach;
- osiągnąć wymagany roczny **poziom selektywnego zbierania** odpadów powstałych z butelek jednorazowego użytku (samodzielnie albo za pośrednictwem organizacji odzysku opakowań – zgodnie informacją, jaką poda w [BDO](#)) w wysokości:
 - ✓ od 2025 r. – 77%,
 - ✓ od 2029 r. – 90%;
- zapewnić, by butelki (włącznie z zakrętkami i wieczkami z tworzyw sztucznych) zawierały odpowiednią wagową ilość tworzyw sztucznych pochodzących z **recyklingu**, wynoszącą co najmniej:
 - ✓ od 2025 r. – 25 % wagi, jeśli głównym składnikiem butelki jest PET,
 - ✓ od 2030 r. – 30 % wagi – dla wszystkich butelek;
- w rocznych **sprawozdaniach** sporządzanych poprzez BDO do 15 marca (pierwszy raz za 2023 r.) podawać dodatkowo informacje o:

- ✓ **masie tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu** wykorzystanej do produkcji butelek, włącznie z ich zakrętkami i wieczkami z tworzyw sztucznych,
- ✓ **masie butelek wprowadzonych do obrotu**, włącznie z ich zakrętkami i wieczkami z tworzyw sztucznych (z podziałem na: butelki, których głównym składnikiem jest PET, oraz pozostałe butelki),
- ✓ **osiągniętym poziomie selektywnego zbierania odpadów** opakowaniowych powstałych z butelek,
- ✓ **osiągniętym poziomie udziału wagowego tworzyw sztucznych** pochodzących z recyklingu w wyprodukowanych butelkach, włącznie z ich zakrętkami i wieczkami z tworzyw sztucznych (z podziałem: na butelki, których głównym składnikiem jest PET, oraz pozostałe butelki),
- ✓ **wysokości należnej opłaty produktowej** (pierwszy raz za 2025 r.) w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu:
 - selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych powstałych z butelek,
 - udziału wagowego tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu w butelkach (z podziałem: na butelki, których głównym składnikiem jest PET, oraz pozostałe butelki).

Opłata produktowa

Opłatę produktową należy wnieść na odrębny rachunek bankowy prowadzony przez marszałka województwa do 15 marca roku następującego po roku kalendarzowym, którego opłata dotyczy. Do wniesienia opłaty produktowej są obowiązani:

- ✓ wprowadzający produkty w opakowaniach (w tym napoje w butelkach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do 3 litrów) oraz organizacja odzysku opakowań w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu recyklingu oraz poziomu recyklingu dla wszystkich opakowań razem;
- ✓ wprowadzający napoje w butelkach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do 3 litrów wykonujący obowiązki zbierania odpadów butelek z tworzyw samodzielnie albo za pośrednictwem organizacji odzysku opakowań, którzy nie osiągnęli wymaganego poziomu zbierania;
- ✓ wprowadzający napoje w butelkach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do 3 litrów, którzy nie osiągnęli wymaganego poziomu udziału wagowego tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu.

Dla wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w celu zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i mikrobiologicznego plastiku pochodzącego z recyklingu przeznaczonego do kontaktu z żywnością tj. Food Contact Material (FCM oznacza materiał przeznaczony do kontaktu z żywnością):

- ✓ muszą być spełnione wymagania rozporządzenia Komisji (UE) [2022/1616](#),
- ✓ na proces recyklingu Komisja Europejska musi udzielić zezwolenie;
- ✓ wg art. 64 [ustawy](#) o bezpieczeństwie żywności i żywienia – wszystkie podmioty działające na rynku materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w tym podmioty zajmujące się recyklingiem, obowiązane są złożyć do inspektora sanitarnego wnioski o wpis do rejestru zakładów.

W czym możemy ci pomóc:

- ✓ [System IT](#): Zarządzanie gospodarką odpadami

Szukasz serwisu prawnego prezentującego informacje prawne i nowości branżowe o ochronie środowiska?

Przetestuj [serwis Ekowiedza](#) za darmo przez 21 dni

Opracowanie jest własnością serwisu [Ekowiedza](#), którego właścicielem jest [Atmoterm S.A.](#)

Znasz nasze media społecznościowe?
Zachęcamy do ich odwiedzenia